

EU:N LASTEN OSALLISTUMISFOORUMI

LUO, SUUNNITTELE, OSALLISTU

1. KOKOUS

27.–28. kesäkuuta 2024

RAPORTTI

**Meitä on
joka puolelta
Eurooppaa**

EU Children's Participation
Second Consultation

**OUR DEMOCRACY,
OUR CHOICE**

Summary of what children said

March-May 2024

EU CHILDREN'S
PARTICIPATION PLATFORM

#EUChildParticipation

COMMISSION RECOMMENDATION
ON DEVELOPING AND
STRENGTHENING INTEGRATED
CHILD PROTECTION SYSTEMS

THE CHILDREN'S VERSION

MISTÄ KOKOUKSESSA OLI KYSE?

Ensimmäinen EU:n lasten [osallistumisfoorum](#) järjestettiin Brysselissä 27.–28. kesäkuuta. Osallistujina oli 36 iältään 11–17-vuotiasta lasta eri puolilta Eurooppaa.

Kokouksessa käytiin läpi foorumin toimintaa kahden viime vuoden aikana (ks. [vuosien 2023–2024 työohjelma](#)) ja suunniteltiin seuraavaa työohjelmaa (vuosiksi 2025–2026).

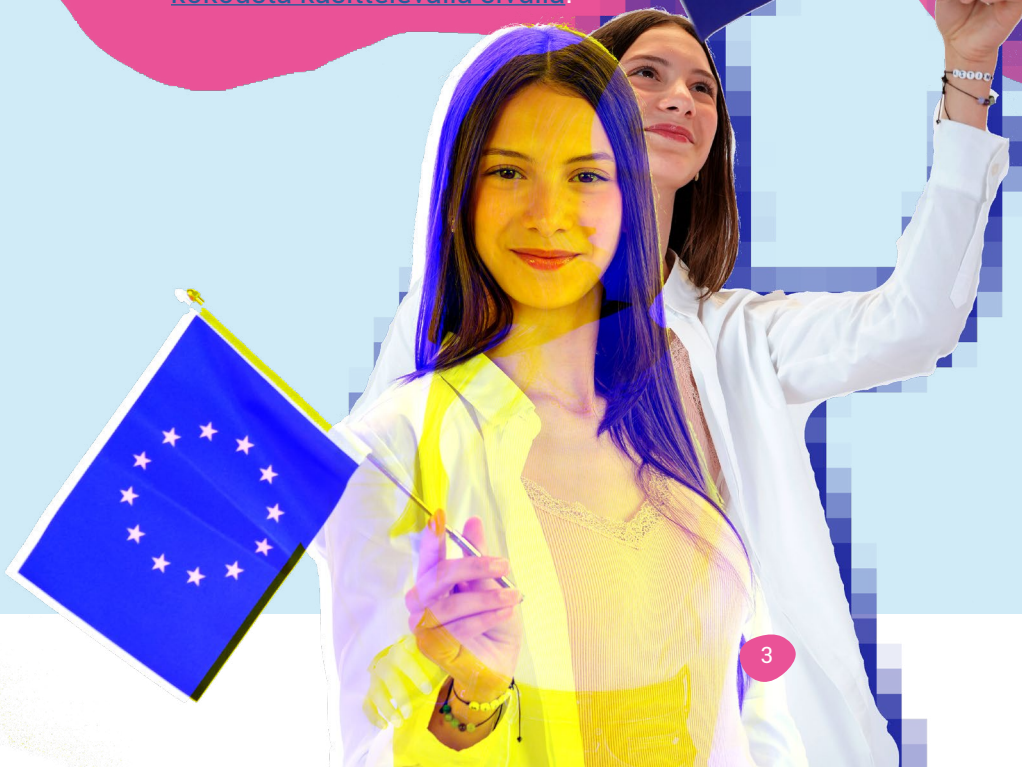
Lapset osallistuivat työpajoihin ja keskusteluihin ja jakoivat ajatuksia Euroopan komission edustajien kanssa. Lapset keskustelivat myös itselleen tärkeistä aiheista, joita foorumin tulisi heidän mielestään edistää.

Kokouksen vetäjinä toimivat lasten paneelin jäsenet, jotka jakoivat ajatuksiaan siitä, miten ohjelmasta voidaan tehdä paras mahdollinen kaikille lapsille. Istuntojen moderointiin osallistuivat **Aurora** (Liettua), **Eyman** (Ruotsi), **Gabriel** (Ruotsi), Gabrielius (Liettua), **Luisa** (Saksa), **Maria** (Romania), **Naya** (Alankomaat), **Tea** (Kroatia), **Yassmin** (Espanja) ja **Zahira** (Espanja). Heidän johdollaan pelattiin vuorovaikutteisia pelejä ja kehitettiin yhteishenkeä. He osallistuivat myös kokouksen kulun kirjaamiseen ottamalla videoita ja tekemällä haastatteluja.

Foorumi pyrkii vahvistamaan lasten osallistumista kaikkialla Euroopassa ja kannustaa lapsia osallistumaan aktiivisesti demokraattisten yhteiskuntien toimintaan.

Tutustu foorumin toimintaan sen verkkosivustolla. Tästä kokouksesta taas voi lukea lisää [kokousta käsittelevällä sivulla](#).

Lasten paneeli on foorumin yhteiskehittämissyhmä, joka antaa arvokkaan panoksen foorumin toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

MITÄ TEIMME VUOSINA 2023–2024

Tavoitteet: Pohditaan, mikä on toiminut, mitä voitaisiin parantaa ja mitä muuta voitaisiin vielä tehdä

KOKOUS KÄYNTIIN

Paneelin edustajat **Tea** ja **Aurora** sekä komission edustaja **Marie-Cécile Rouillon** toimivat ensimmäisen päivän moderaattoreina. Yassmin esitteli foorumia ja sen toimintaa kahden viime vuoden aikana. Hän kertoi ensimmäisestä yleiskokouksesta, [neuvoa-antavan lautakunnan](#) kokouksista sekä kuulemisista ja verkkokokouksista, joissa käsiteltiin [turvallisuuden tunnetta](#) ja [demokratiaa](#).

LASTEN OIKEUDET

Vieraileva komission edustaja **Iris Abraham** varapuheenjohtaja **Dubravka Šuican** kabinetista keskusteli paneelin edustajan Nayan kanssa. Iris vastasi **Nayan** kysymyksiin ja vahvisti, että EU on jatkossakin sitoutunut edistämään lasten oikeuksia. Iris kertoi, miten EU-vaalit toimivat, ja että pian nimetään uusi henkilö, jonka tehtävänä on huolehtia oikeusasioista EU:ssa seuraavien viiden vuoden ajan. Hän korosti myös, että EU:n jäsenmaiden täytyy toteuttaa toimia eurooppalaisen lapsitakuun pohjalta.

Naya kertoi, että lapset ovat huolissaan ääripuolueiden vaaleissa saamista suurista äänimääristä. Hän totesi, että on tärkeää antaa nuorille enemmän tietoa ja ottaa heidät tiiviimmin mukaan päätöksentekoon.

LASTEN OMAT FOORUMIT

Lapset jakautuivat kuuteen eri ryhmään, joissa keskusteltiin lasten osallisuusfoorumien toiminnasta ja jaettiin näkemyksiä kuudesta aihepiiristä:

TOIMET, TIEDOT JA RYHMÄT

TOIMET, joilla voitaisiin tukea lasten osallistumista poliittiseen päätöksentekoon ja foorumin toimintaan

TIEDOT, joita lapset haluavat saada EU:sta ja foorumista sekä siitä, miten niihin voi olla yhteydessä

RYHMÄT, joissa lapset toimivat mielellään ja tuntevat kuuluvansa joukkoon, ja lasten yhteistyö verkossa ja tosielämässä

Mitä lapset sanoivat

Foorumin pitäisi olla osallistava ja tarjota toimintaa kaikenikäisille lapsille.

Lapset toivovat ryhmätyöskentelyä ja fyysisiä tapaamisia, vierailuja EU:n toimielimiin, paikallisen, kansallisen ja kansainvälisen tason keskusteluja, vuorovaikutteisia pelejä ja yhteishenkeä kehittävää toimintaa.

Tärkeitä ovat myös valtioiden rahoittamat hankkeet, vertaismentorointi ja keskustelut, joihin osallistuu sekä aikuisia että lapsia.

Toivotaan lisää lasten johtamia kokouksia, joihin myös osallistuu enemmän lapsia.

Lapset haluavat tietää, miten foorumiin voi liittyä, miten se on saanut alkunsa ja mitä lapsiedustus tarkoittaa.

Lapset haluavat tietää lisää EU:sta ja siitä, mitä se tekee ja miksi, lainsäädännöstä ja päätöksenteosta sekä EU:n toimista lasten hyväksi.

Tietoa pitäisi jakaa pelien avulla ja piirretyssä ja interaktiivisessa muodossa.

Foorumi voisi auttaa lapsia jakamaan kotimaassaan tietoa osallistumisesta EU-asioihin.

Lapset kuuluvat monenlaisiin ryhmiin, kuten urheilujoukkueisiin, oppilaskuntiin ja erilaisiin liikkeisiin.

Lasten yhteistyö verkossa toimii paremmin, jos tapaamisilla on selkeät tavoitteet ja ne ovat vuorovaikutteisia ja dynaamisia ja niissä pelataan pelejä ja työskennellään ryhmissä.

Lapset haluaisivat mukaan erilaisiin ryhmiin, ja aikuisten pitäisi kuunnella heitä, keskustella heidän kanssaan ja ottaa heidät vakavasti.

Päättäjien pitäisi keskustella lasten kanssa enemmän.

KUINKA VIESTIÄ LAPSILLE MUUTOKSISTA

Lapset keskustelivat yhdessä lasten osallistumisen asiantuntijoiden **Lauran** ja Lotten kanssa siitä, mitä he ajattelevat muutoksista, joita heidän ideoidensa perusteella on tehty. Lapset kertoivat myös, miten he toivoisivat muutoksista viestittävän. Keskustelu perustui julisteeseen, jossa esitellään, mitä lapset sanoivat [turvallisuuksi koskevassa kuulemisessa](#) ja mitä komissio on tehnyt näiden kannanottojen pohjalta.

Lapset antoivat vinkkejä siitä, miten julisteen tiedot voitaisiin esittää lapsiystävällisemmin:

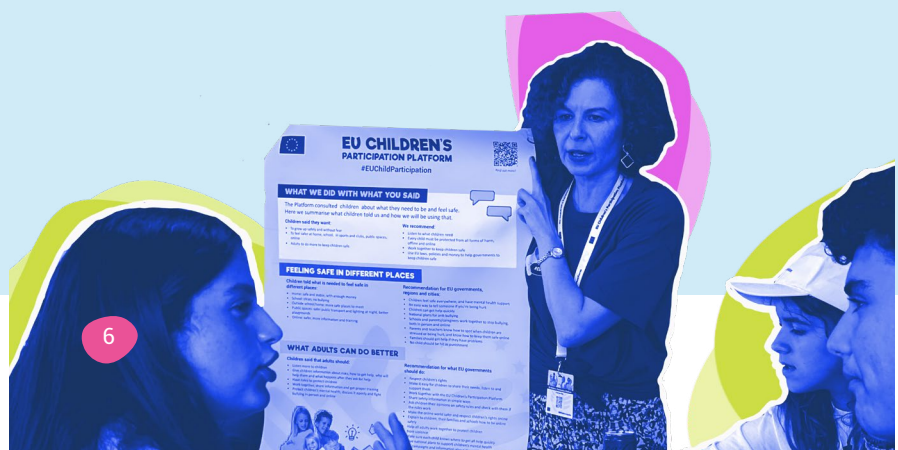
- vähemmän tekstiä ja hausempia fontteja
- enemmän värejä ja kuvia
- kieli voisi olla yksinkertaisempaa ja lapsiystävällisempää
- tiedot voitaisiin julkaista verkossa paperijulisteiden sijaan

VERKKOSIVUSTO, VAIKUTTAMINEN JA VIESTINTÄ

Komission edustaja **Jane** esitteli verkkosivuston kehittämiseen osallistuneiden ja muiden foorumin lapsijäsenten tekemää työtä. Lasten ehdotukset sisältöluokista, niiden ulkoasusta, tekstin vähentämisestä ja interaktiivisten toimintojen lisäämisestä ohjaavat foorumin verkkosivuston kehitystyötä.

Tämän jälkeen lapset osallistuivat yhteen kolmesta työpajasta:

- 1. Vaikuttaminen – mukana Euroopan nuorisofoorumin (EYF) edustaja Lauren:** Lapset keskustelivat keinoista vaikuttaa päättäjiin ja saada näin muutosta aikaan. Kukin lapsista kertoi, mihin asiaan haluaisi vaikuttaa kotimaassaan. Lapset [tutustuivat vaikuttamisen käsikirjan](#) pohjalta vaikuttamisen perusasioihin: Miten selvitetään, mihin tarvitaan muutosta? Miten löydetään ratkaisuja ja valitaan parhaat toimintakeinot? Lapset oppivat, että vaikuttaa voi esimerkiksi kirjoittamalla päättäjiille, tapaamalla heitä, järjestämällä tiedotustilaisuuden tai esittämällä vetoituksen. Lauren kertoi esimerkin tosielämän vaikuttamisesta: Euroopan nuorisofoorumi kampanjoi sen puolesta, että äänestysikä alennettaisiin 16 vuoteen kaikissa vaaleissa ympäri Eurooppaa.
- 2. Viestintä – mukana nuori vaikuttaja, laulaja ja aktivisti Jose:** Lapset kertoivat, että sosiaalinen media, verkon hakukoneet ja koulu ovat kaikki hyviä paikkoja tavoittaa lapsia. He ehdottivat, että foorumista voitaisiin jakaa tietoa kouluissa järjestettävissä tapahtumissa, sosiaalisessa mediassa ja erilaisissa työpajoissa. Nuorten huomion voi herättää myös videoilla ja haastatteluilla. Lapset kertoivat myös, että he luottavat eniten perheenjäseniltä, ystäviltä ja vanhemmilta saatuun tietoon. Lapsia kiinnostaa kuulla aikuisten ajatuksia, mutta he kaipaavat myös mahdollisuuksia tuoda esiin omia näkemyksiään.
- 3. Nuorempien lasten osallistaminen – mukana lasten osallistumisen asiantuntijat Cath ja Tove sihteeristöä:** Alle 12-vuotiaat lapset kertoivat käyttävänsä sosiaalista mediaa ja videokanavia. Vaikuttajien järjestämät työpajat kouluissa ja videot, joissa he kertovat foorumista kiinnostavalla tavalla, voisivat siis olla hyviä keinoja tavoittaa nuoria lapsia.

MITÄ PITÄISI TEHDÄ VUOSINA 2025–2026

Tavoitteet: Vaihdetaan ajatuksia lapsille tärkeistä painopisteistä ja heidän ehdotuksistaan foorumin tulevaa työtä varten

TULEVAISUUDEN SUUNNITTELUA

Naya, Gabrielius ja **Marie-Cécile** toimivat toisen päivän moderaattoreina. Lapset keskustelivat ryhmissä siitä, mitä foorumin heidän mielestään pitäisi tulevaisuudessa tehdä ja mitä aiheita sen olisi tärkeää käsitellä. Näiden uusien ideoiden lisäksi otettiin huomioon ideat, joita lapset olivat esittäneet ensimmäisessä yleiskokouksessa ja neuvoa-antavan lautakunnan kokouksissa.

MITÄ EUROOPAN KOMISSIO TEKEE?

Komission edustajat kertoivat komission työn eri osa-alueista ja siitä, mitä ne tarkoittavat lasten kannalta. Keskustelua moderoivat paneelin jäsen **Aurora** ja komission edustaja **Marta**.

Verkkoturvallisuus ja verkkokiusaaminen:

- **Marie-Cécile** komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastosta (DG JUST)
- **Greta** komission viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosastosta (DG CONNECT)

Komissio on samaa mieltä siitä, että aikuisten pitäisi parantaa yhteistyötään ja ottaa huomioon lasten ehdotukset siitä, miten lapsia voitaisiin suojella paremmin, huomioida monimuotoisuus ja parantaa turvallisuutta niin verkossa kuin tosielämässä. On erittäin tärkeää ehkäistä verkkouhkia ennalta sekä laatia ja toteuttaa suunnitelmia paikallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Komissio haluaa varmistaa, että digitaalinen maailma on lapsille saavutettava ja turvallinen. Siksi se laatii parhaillaan uusia sääntöjä, joilla parannetaan yksityisyydensuojaa ja turvallisuutta verkossa, kuten hakukoneissa ja sosiaalisessa mediassa. Lisäksi komissio on laatinut [suunnitelman, jonka tavoitteena on parantaa verkkoympäristöä](#), tehdä internetistä turvallisempi ja antaa tukea verkkoasioissa silloin, kun sitä tarvitaan.

Köyhyys ja osallisuus:

- **Stefan** komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosastosta (DG EMPL)

Euroopan lapsista joka neljäntä uhkaa köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen. Komissio pyrkii ehkäisemään näitä uhkia tekemällä töitä sen eteen, että lasten vanhemmilla on hyvät työpaikat, joihin he ovat tyytyväisiä ja joista maksetaan riittävästi. Komissio on antanut EU:n jäsenmaille suosituksen siitä, miten ne voivat auttaa köyhyysvaarassa olevia perheitä ja lapsia ja varmistaa, että lapsilla on pääsy terveydenhuoltoon ja muihin tärkeisiin palveluihin.

Hyvinvointi ja koulutus:

- **Oana** komission koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosastosta (DG EAC)

Komissio on hiljattain antanut tärkeitä [ohjeita](#) kouluhyvinvoinnin tukemiseksi. Lapset tarvitsevat tukea oppiakseen ymmärtämään tunteitaan, toimimaan ristiriitatilanteissa ja löytämään tarvitsemansa resurssit. Koulujen tehtävänä on auttaa lapsia käsittelemään ahdistusta ja mielenterveyden haasteita. Opettajat ovat tässä tärkeässä roolissa, ja hekin tarvitsevat tukea.

Rahoitus:

- **Valeria** komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastosta (DG JUST)

[EU:n kansalaisten, tasa-arvon](#), perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kautta kaupungit, yliopistot ja voittoa tavoittelemattomat järjestöt voivat saada komissiolta rahaa hankkeisiin, joissa käsitellään lapsille tärkeitä asioita. Se toimii näin: Ensin julkaistaan hakuilmoitus. Sitten organisaatiot lähettävät hakemuksia, joissa ne esittelevät hankeideoitaan. Parhaiksi arvioituille hankkeille myönnetään rahaa. Seuraavalla hakukierroksella komissio voisi kysyä lasten mielipidettä, jotta se ymmärtäisi paremmin, mitkä asiat ja hankkeet ovat lapsille tärkeitä.

Ilmastonmuutos:

- **Elias**, ilmastotoimien pääosastosta (DG CLIMA)

Komissio tukee nuorten osallistumista ilmastotoimiin. Lapset ja nuoret voivat esimerkiksi muodostaa omissa yhteisöissään verkostoja, joissa [edistetään ilmastotoimia](#). Nuorille aukeaa vuonna 2024 myös mahdollisuus hakea ilmastopöytäkirjalähtöiseksi. Lapset voivat tehdä ilmaston hyväksi vaikka mitä! He voivat esimerkiksi kokoontua keskustelemaan muiden lasten kanssa järjestämällä ns. vertaisparlamentin (Peer Parliament). Sellaisen järjestämiseen on ohjeita verkossa.

Muita kohokohtia

Lapset osallistuivat valokuvaukseen, jossa foorumille luotiin uutta visuaalista ilmettä. Lisäksi he tarkastelivat foorumin uutta verkkosivustoa. Paikalla oli myös valokuvauskoppi, jossa lapset saivat ottaa kuvia muistoksi. Kävelykierroksella taas päästiin tutustumaan Brysseliin.

Mukana olleet aikuiset osallistuivat työpajoihin, joissa ideoitiin parannuksia foorumiin ja pohdittiin, miten verkkosivustoa kehitetään yhdessä lasten kanssa.

**Pohdintaa
Euroopan komission
kertoman**

LAPSILLE TÄRKEÄT PAINOPISTEET

Lapset keskustelivat komission aikuisilta kuulemistaan asioista ja äänestivät tärkeimpinä pitämistään aiheista. Sitten he laativat niistä ryhmissä lyhyitä esittelypuheita ja julisteita ja esittelivät ne muille:

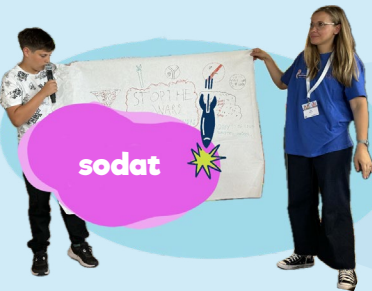

1. Ympäristö

Pysäytetään maastopalot ja huolehditaan ympäristöstä, jotta ilmastonmuutoksen vaikutukset vähenevät.

2. Koulutus

Lapset tarvitsevat enemmän opettajia ja nykyaikaisempia opetusmenetelmiä. Lapsille olisi opetettava tärkeitä käytännön asioita, jotka auttavat tulevaisuudessa saamaan työpaikan.

3. Sodat

Sodat on lopetettava, sillä ne vaikuttavat lapsiin. Meidän on tuotava maailmaan rauha. Sotien koettelemien yhteisöjen ja maiden pitäisi saada rahaa ja tukea jälleenrakentamiseen.

4. Henkinen ja fyysinen terveys

Terve mieli terveessä ruumiissa – ne ovat sidoksissa toisiinsa. Kaikkien lasten, myös vammaisten lasten, pitää saada urheilla. Lapsilla pitää olla mahdollisuus saada aikuisilta apua esimerkiksi kouluterveydenhuollon kautta.

5. Lasten oikeudet

Lapsille pitäisi kertoa, mitä oikeuksia heillä on ja miten niitä käytetään.

6. Syrjintä

Erialaisten ihmisryhmien epäoikeudenmukainen kohtelu pitäisi lopettaa. Yksi ratkaisu on puhua syrjinnästä päättäjille ja huomauttaa, että heidän sanoillaan on vaikutusta.

syrjintä

köyhyys

7. Köyhyys

Nälkäinen lapsi ei jaksakaan opiskella. Köyhyysvaarassa olevien lasten olisi saatava ilmaisia aterioita. Ketään ei saa jättää porukan ulkopuolelle eikä kohdella eri tavalla kuin muita. On tärkeää ottaa kaikki mukaan.

8. Verkkoturvallisuus

Turvallisuus sosiaalisessa mediassa on tärkeää. Verkossa tapahtuvan kiusaamisen kaltaiset ongelmat on ratkaistava. Verkkoturvallisuudesta voi puhua vaikka opettajille.

sosiaalinen media

politiikkaan osallistuminen

9. Poliitiikkaan osallistuminen

Poliitikkojen olisi oltava tiiviimmin yhteydessä nuoriin. Olisi tärkeää alentaa äänestysikäraja 16 vuoteen ja tehdä politiikasta epävirallisempaa ja osallistavampaa sekä tukea nuorisjärjestöjä, jotta nuoretkin saavat mahdollisuuden toimia johtajina.

PÄÄTELMÄT

Päätösistuntoa moderoivat **Naya** ja **Gabrielius** sekä komission edustaja Ingrid. Ingrid kertoi olevansa iloinen ja innoissaan siitä upeasta työstä, jota foorumilla on tehty sen kahden ensimmäisen toimintavuoden aikana. Hän kiitti kaikkia tässä työssä mukana olleita lapsia ja aikuisia.

Lasten kokouksessa tekemä työ auttaa foorumin seuraavan kaksivuotissuunnitelman laatimisessa:

- Komissio ja foorumin sihteeristö laativat työsuunnitelman vuosiksi 2025–2026 ja ottavat siinä huomioon lasten ehdotukset.
- Lasten paneeli käy suunnitelman läpi ja neuvoa-antava lautakunta hyväksyy sen.
- Jos jokin lasten ehdottamista aiheista ei ole mukana, sihteeristö ilmoittaa heille siitä ja selittää syyn.

OLEMME ILOISIA SIITÄ, ETTÄ SAAMME TEHDÄ TAAS KAKSI VUOTTA TÄRKEÄÄ TYÖTÄ EU:N LASTEN KANSSA JA HEIDÄN HYVÄKSEEN!

[Foorumin verkkosivustolla](#) on lisää tietoa, kuvia ja videoita.

EU:N LASTEN OSALLISTUMISFOORUMI

